

Varför är svin stökiga?

Det är typiskt för svin att dela in sitt område i tre delar: liggplats, spillningsplats och andra aktiviteter. Svin är mycket renliga djur. De stökar inte till det på liggplatserna och aktivitetsområdena utan orsak. Svin väljer gärna en torr, varm, dragfri och skyddad plats att vila på. Till spillningsplats väljer de däremot ett fuktigt, dunkelt och lugnt område i boxen. Då svin väljer ett område till liggplats, väljer de ett annat område för spillningen. Det är lättare att hålla boxen ren då man ser till att det fasta golvet i boxen är en mera lockande liggplats för svinen än gallergolvet.

TEMPERATUR

- ▶ Svin har inga svettkörtlar och därför är varm luft obehaglig för dem.
- ▶ Vid varmt väder väljer de gärna ett svalt gallergolv till liggplats.
- ▶ Svin väter sig själva och vältrar sig för att få svalka.
- ▶ Svin kan försöka skapa en plats att vältra sig i, exempelvis genom att leka med vattennippeln. Ett vått område i boxen lockar svinen att uträtta sina behov på fel plats.
- ▶ Om det finns en vattennippel i samband med foderträget kan svinen tappa vatten i träget och väta sig där eller få vattnet att rinna ur träget och in i boxen.

VENTILATION

- ▶ Om ventilationen inte fungerar bra kan det bli drag i boxarna på områden där det inte ursprungligen hade planerats.
- ▶ Om det drar på området med fast golv, är det lätt hänt att svinen börjar uträtta sina behov där.
- ▶ Regnvatten som leds inomhus via ventilationssystemet eller kondensering kan göra boxen fuktig. Svinen väljer lätt ett fuktigt område i boxen till spillningsplats.

BELYSNING

- ▶ Belysningen inverkar på hur svinen delar in olika utrymmen i boxen.
- ▶ De ljusa områdena används för aktiviteter och dunklare områden som spillningsplats. Fukt och drag är mera avgörande faktorer än belysning då svinen väljer spillningsplats, men det lönar sig ändå att tänka på belysningen om de andra åtgärderna för att lösa problemet redan har vidtagits.

FODER OCH VATTEN

- ▶ Svinen kan också söla ner boxen med foder. Fodret kan vara skämt och smaka illa, t.ex. på grund av feljäsning, och därför tar svinen fodret ur tråget och det hamnar i boxen.
- ▶ Fel storlek på fodertråget kan leda till att fodret smutsas ner om grisarna står i tråget för att nå upp till maten. Om grisarna är i samma box tills de är slaktklara, hamnar man alltid att kompromissa mellan de olika stora grisarnas behov då man väljer storlek på tråget.
- ▶ Vattennipplar ska inte sättas ovanför ett fast golv, eftersom stänkande vatten eller en läckande nippel kan väta liggplatsen.

TRÄNGSEL

- ▶ Boxen är för trång om det inte finns rum för alla djur att lägga sig på liggplatsen. Då kan indelningen av de olika utrymmena i boxen störas och svinen börjar lägga sin avföring även på liggplatsen.
- ▶ De blir mera rastlösa om det blir trångt, vilket kan inverka på svinens beteende så att indelningen i olika områden i boxen störs.
- ▶ Om de en gång har börjat stöka till det, ändrar svinen sällan på sin vana och inte heller på indelningen av utrymmena i boxen. Det kan vara lättare att flytta svinen från en stökig box till en ny. Då skapar svinen en ny indelning av området.

STIMULERANDE FÖREMÅL

- ▶ Placeringen av de stimulerande föremålen inverkar på hur svinen delar in utrymmena i boxen.
- ▶ Svin förknippar vissa stimulerande föremål med liggplatsen. Exempel på sådana stimulerande föremål är material av vegetabiliskt ursprung som färskt trä, jutesäckar och sisalrep som placerats nära golvnivå. Det är bäst att sätta dessa föremål på området med fast golv.
- ▶ Metallkedjor, plaströr, ishockeypuckar och andra stimulerande föremål ska sättas på gallret eftersom svinen förknippar dessa material med aktivitet.

